

BUITENGEWOON CONGRES DER S. D. A. P.

op Zaterdag 9 en Zondag 10 Augustus 1913
in de Buiten-Societeit te Zwolle.

Aanvang: 9 Augustus, 's avonds 8 uur precies.

AGENDA:

1. Opening.
2. Mededeelingen.
3. Vaststelling van den duur en het aantal zittingen.
4. Behandeling van onderstaande resoluties.

Het Kongres;
overwegende dat de partij zoowel om haar soc-dem. karakter als ter wille van het Algemeen Kiesrecht en het Staatspensioen bij de onderhandelingen inzake de oplossing van de parlementaire crisis van meet af het standpunt heeft ingenomen, dat zij slechts in het geval van onvermijdelijke noodzakelijkheid eene uitnodiging tot deelneming aan de regeering kon aanvaarden;

overwegende dat het aanbod van Dr. Bos nog de mogelijkheid openliet van het optreden van een vrijzinnig ministerie tot uitvoering van het concentratie-program met steun der soc-dem. fractie, een steun, die onzerzijds in een concreet voorstel loyaal is aangeboden;

overwegende, dat een extra-parlementair kabinet, mits de uitspraak der stembus inzake Algemeen Kiesrecht en Staatspensioen eerbiedigende, als het program tot hetweik 55 van de 100 leden der Kamer zich hebben verbonden en dat zij zonder woordbreuk niet onuitgevoerd kunnen laten, de partij voorkomt als de beste oplossing der crisis in de gegeven omstandigheden;

verklaart dat indien het onmogelijk mocht blijken op deze wijze een regeering te verkrijgen, die zich de uitvoering van bovenbedoeld program ten doel stelt, dit door de partij zal worden beschouwd als het geval van onvermijdelijke noodzakelijkheid, waar zij, met inachtneming der resolutie van het Internationaal Socialistisch Kongres te Parijs, over hare bezwaren tegen deelneming aan een gemengd vrijzinnig-soc-dem. ministerie zou moeten heen stappen ter wille van de verantwoordelijkheid die de partij door haren strijd voor Algemeen Kiesrecht en staatspensioen op zich heeft genomen;

het kongres verklaart verder elke regeering, die zich de uitvoering van bovenbedoeld program ten doel stelt met behoud van het standpunt der Partij te zullen steunen en elke regeering die het verwerpt of verwaarloost ten sterkste te zullen bestrijden.

ANKERSMIT	J. TER LAAN
DUIJS	K. TER LAAN
HELSDINGEN	ED. POLAK
HERMANS	SCHAPER
HUGENHOLTZ	TROELSTRA
VAN KOL	VLIEGEN.

Een motie.

De delegatie van Amsterdam III zal op het kongres de volgende motie stellen:

Het kongres verklaart:

Het feit, dat erin is geslaagd, een meerderheid in de Tweede Kamer te brengen voor hervormingen, door haar gepropageerd, brengt voor haar niet mede de verplichting, om zitting te nemen in een ministerie;

deze verplichting bestaat niet voor een partij, die zich krachtens haar oorsprong, wezen en doel, richt tegen de geheele heerschappij der bourgeoisie, op politiek zoowel als op economisch gebied;

de S. D. A. P. heeft in de gegeven omstandigheden haar verantwoordelijkheid voor het Algemeen Kiesrecht en het staatspensioen ten volle betracht door haar steun aan te bieden aan een regeering, die zich de invoering dezer hervormingen ten doel stelt.

Daarentegen heeft de vrijzinnige concentratie, door als eenige oplossing te aanvaarden de vorming van een vrijzinnig-socialistische kabinet, dat in zichzelf verdeeld, bovendien de meeste aanvalspunten zou bieden aan de klerikale reactie, het tot stand komen dier hervormingen in hooge mate bemoeilijkt.

Het kongres ziet in de weigering der vrijzinnigen, om het vormen van een regeering met steun van de socialisten zelfs maar in overweging te nemen, een teeken van hun onwil om hun woord, gegeven bij de herstemmingen, gestand te doen.

Waar uit deze weigering spreekt onwil en niet onmacht, is niet aanwezig het uitzonderingsgeval, bedoeld in de resolutie van het Internationaal Socialistisch Kongres van 1900.

Het kongres kan deze houding der concentratie niet anders verklaren dan als een poging, om het klassekarakter aan de S. D. A. P. te ontnemen, en haar te vervormen tot een liberale arbeiderspartij, aangezien bij de bestaande parlementaire machtsverhoudingen in de Tweede en in de Eerste Kamer de samenwerking, van de S. D. A. P. geëischt, zoowel in als buiten het Parlement, zich zou uitstrekken over een lange reeks van jaren, gedurende welken tijd de partij haar taak als aanvoerder van de arbeiders in den klassenstrijd niet naar behooren zou kunnen vervullen.

De partij blijft zich van haar verantwoordelijkheid voor het Algemeen Kiesrecht en het staatspensioen ten volle bewust. Zij eischt de invoering ervan van elke regeering die optreedt, en verklaart iedere regeering die ze verdedigt, te zullen steunen. Daarentegen zal zij iedere regeering die ze verwerpt of verwaarloost, ten sterkste bestrijden, en beschouwt zij elken steun, door de vrijzinnigen aan zulk een regeering verleend als verraad aan hun houding, aangenomen bij de herstemmingen, waaraan zij den steun der sociaal-demokratie hadden te danken.

Het kongres constateert, dat het stadium, waarin de strijd voor het Algemeen Kiesrecht en het staatspensioen is gekomen, het resultaat is van den jarenlangen, zelfstandigen strijd, door de S. D. A. P. gevoerd tegen alle burgerlijke partijen,

en roept met aandrang de arbeidersklasse op, dien strijd met nog grooter inspanning en volharding dan tot nog toe is geschied, voort te zetten, als het eenige middel, om de doorvoering dezer hervormingen binnen den kortst mogelijken tijd te verzekeren".

S. R. DE MIRANDA.
L. J. POLAK.
J. J. DE ROODE.

Handwritten notes:
1921
S. D. A. P.
1921

Handwritten notes:
1921
S. D. A. P.
1921

Het Kongres:

overwegende, dat de positie onzer partij buiten en in het parlement niet sterk genoeg is om deelneming aan een regeering mogelijk te maken, zonder het burgerlijk karakter dier regeering te aanvaarden en belast te worden met de mede-verantwoordelijkheid voor alle daden van dit bewind,

overwegende, dat onder die omstandigheden deelneming aan de regeering noodzakelijk zou moeten leiden tot schorsing voor verscheidene jaren van onzen strijd, niet slechts in het Parlement maar ook daarbuiten,

overwegende, dat als gevolg daarvan onze partij van karakter zou veranderen, op den duur ook haar werfkracht zou verliezen en zou ingaan tegen het doel en het wezen van den strijd voor het Socialisme,

overwegende bovendien, dat in de huidige politieke verhoudingen een vrijzinnig-socialistisch ministerie in zichzelf verdeeld moet geraken, ook al zou het uitgaan van een schijnbaar eenheidsprogram, in overeenstemming met de herstemmingseischen van onze partij,

dat daarentegen door steun onzerzijds van eene of andere burgerlijke regeering die deze herstemmingseischen in haar program heeft opgenomen, zooals die is omschreven in het verslag van de partijkonferentie van 19 Juli, de totstandkoming dezer hervormingen waarschijnlijk wordt gemaakt,

dat bij optreden van een burgerlijk kabinet hetwelk deze herstemmingseischen niet als program had aanvaard, een voorstel der soc. dem. Kamerfractie om het pensioen van art. 369 der wet Talma uit te breiden in den geest van het amendement-Borgesius, evenals een voorstel tot grondwetsherziening op den voet der herstemmingseischen, in elk geval in de Tweede Kamer eene meerderheid zou moeten vinden,

vaststellende dat de toezeggingen onzerzijds aan een concentratiekabinet gedaan, elken waarborg voor de verwezenlijking van zijn regeeringsprogram boden, zoodat het niet-vormen van een zoodanig kabinet niet anders kan worden beschouwd dan als een daad van onwil om het eigen program uit te voeren,

erkennende de verantwoordelijkheid die de partij door haren strijd voor algemeen kiesrecht en staatspensioen heeft op zich genomen,

verklaart:

dat uit deze verantwoordelijkheid in geen opzicht voortspruit het deelnemen onder de machtsverhoudingen van thans aan eene burgerlijke regeering,

bevestigt, dat de partij en de Kamerfractie, met behoud van eigen standpunt, elke regeering die zich de uitvoering van onze herstemmingseischen ten doel stelt, zullen steunen en spreekt uit,

dat in de machtsverhoudingen en in de politieke situatie van thans, het toetreden van sociaaldemokraten tot een burgerlijke regeering in strijd zou zijn met het belang van het proletariaat.

ALBARDA.
GERHARD.
v. D. GOES.
KLEEREKOPER.
VAN KUIJKHOF.
MENDELS.
HENRI POLAK.
WIBAUT.

De Partijsekretaris.
J. G. VAN KUIJKHOF.